

ZALAEGERSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

☒ 8901 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 17-19. ☎ 92/502-102
e-mail: mayor@zalaegerszeg.hu

..... napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
2024. június 13-i ülésére

Tárgy: A VOLÁNBUSZ Zrt. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város helyi közforgalmi közlekedési feladatainak ellátásáról szóló, 2023. évi tevékenységét bemutató beszámoló elfogadása, valamint döntés a helyközi ország- és Zala vármegyebérlet helyi közösségi közlekedésben való elfogadásáról

Előterjesztő: Balaicz Zoltán polgármester

Készítette: Műszaki Osztály
Takácsné Czukker Szilvia osztályvezető
dr. Tóth-Gángó Gabriella osztályvezető-helyettes
Borda István közlekedésszervezési szakreferens

Egyeztetve: Gecse Péter alpolgármester

Tárgyalta: Műszaki Bizottság
Gazdasági Bizottság
Pénzügyi Bizottság

A közgyűlésre meghívást kap: VOLÁNBUSZ Zrt.
8900 Zalaegerszeg, Gasparich u. 16.
Rózsa Tamás, Megyei Forgalmi Üzemvezető

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte: Közgazdasági Osztály
Takácsné Simon Anita

Törvényességi, tartalmi és formai szempontból ellenőrizte: Önkormányzati Osztály
dr. Székely Gabriella

Tisztelt Közgyűlés!

I. A VOLÁNBUSZ Zrt. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város helyi közforgalmi közlekedési feladatainak ellátásáról szóló, 2023. évi tevékenységét bemutató beszámoló elfogadása

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése 190/2018. (XI.21.) számú határozata alapján Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata és az ÉNYKK Északnyugat-magyarországi Közlekedési Központ Zrt. (jogutód: VOLÁNBUSZ Zrt.) között 2018. december 10. napján közszolgáltatási szerződés jött létre 2019. január 1. napjától 2023. december 31. napjáig Zalaegerszeg Megyei Jogú Város közigazgatási területén a helyi menetrend szerinti autóbuszos személyszállítási tevékenység ellátására (a továbbiakban: közszolgáltatási szerződés). ZMJVÖK 194/2023. (XII.14.) határozata alapján a közszolgáltatási szerződés közös megegyezéssel módosításra került a személyszállítási szolgáltatásról szóló 2012. évi XLI. törvény (Sztv.) 24. § (4) bekezdés a) pontja, (5) bekezdés a) pontja és (5a) bekezdése alapján – az 1370/2007/EK rendelet 5. cikk (5) bekezdésével összhangban – az új pályázati eljárás lebonyolításához elegendő időtartamra, de legfeljebb 2025. december 31. napjáig.

A közszolgáltatási szerződés szerint a VOLÁNBUSZ Zrt-nek (továbbiakban: szolgáltató) évente egyszer be kell számolni a tevékenységéről a megbízónak. A szolgáltató megküldte Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata részére a 2023. évi beszámolót az autóbusszal végzett helyi személyszállítás közszolgáltatási tevékenységére vonatkozóan, mely az előterjesztés 1. számú mellékletét képezi. A beszámolóval kapcsolatban feltett kérdéseinkre adott válaszokat a 2. számú melléklet tartalmazza.

ZMJVÖK 14/2023. (II.15.) számú határozatával elfogadta Zalaegerszeg helyi autóbusz menetrendjének és hálózati nyomvonalának megújítását. A megújított menetrend célja az átszállásmentes közösségi közlekedés kialakítása a teljesítménycsökkentés elve mentén. Az új vonalhálózat és menetrend 2023. március 18-án lépett életbe. A beérkezett utas- és autóbuszvezetői észrevételek és üzemeltetési tapasztalatok alapján 2023. április 27-én, 2023. június 3-án és 2023. augusztus 26-án menetrendkorrekciók történtek.

A helyi személyszállítási feladatokat 2023. március 17-ig jellemzően 31 db autóbusz teljesítette, melyek átlagéletkora 13,4 év volt. 2023. júniusában az autóbuszállományban változás történt, üzembe állt 11 db BYD K9UD típusú elektromos új autóbusz, a helyi buszállomány 16 szóló és 10 csuklós autóbusból áll, az átlagéletkor 2023. december 31-én 6,26 év volt. A közszolgáltatási feladatokkal kapcsolatban a beszámolóban a szolgáltató rögzítette, hogy 2023. évben a közszolgáltatási szerződés mellékletében lévő autóbuszjáratok zavartalan közlekedését folyamatosan biztosította, a szolgáltatásnyújtásban tartós zavar nem keletkezett.

A díjszabás 2023. április 1. napjától változott, új jegy- és bérletfajták is bevezetésre kerültek, mint pl. a 10 db-os gyűjtőjegy, a 24 órás jegy, valamint a kisgyermekes havi bérlet.

ZMJVÖK 71/2023. (V.18.) határozatával vállalta, hogy 2023. július 01. napjától 2024. június 30. napjáig a helyi személyszállítási közszolgáltatásban elfogadja az ország- és Zala vármegye bérletet. Az Építési és Közlekedési Minisztérium (továbbiakban: ÉKM), valamint Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata képviselői 2023. május 18-án aláírták a

helyközi ország- és vármegyebérletek helyi közösségi közlekedésben való elfogadásáról szóló megállapodást (továbbiakban: megállapodás). 2023. július 01. napjától az ország- és Zala vármegyebérletet a helyi közösségi közlekedésben elfogadja a szolgáltató.

A bevételek alakulását kedvezően befolyásolta a díjszabás módosítása, az első félévben jellemzően nőtt a viteldíjbevétel az előző évhez képest, viszont az ország- és Zala vármegyebérletek helyi személyszállításban való elfogadásával a második félévben számottevően csökkent. A tanulóbérletek bevétele 34,6 %-kal csökkent, mert a családok számára kedvezőbb a bruttó 945,- Ft-ért megvásárolható Zala vármegyebérlet, mint ennek alternatívájaként választható helyi tanuló havi vagy 30 napos bérletek ára.

Összességében elmondható, hogy Zalaegerszeg Megyei Jogú Város helyi autóbuszjáratain 2023. évben a közlekedési bevétel a beszámolási időszakban 353.855 eFt, 7,9 %-kal, 30.529 eFt-tal kevesebb volt az előző évhez viszonyítva.

A 2023. évben kimutatott összes ráfordítás 1.393.421 eFt, az előző évinél mindössze 0,9 %-kal 12.422 e Ft-tal magasabb.

2023. évben a fizető kilométer 96 ezer kilométerrel csökkent a bázishoz képest, mely a közvetlen költségek alakulását jelentősen befolyásolja.

Az elektromos autóbuszok beállításával összefüggésben megjelent a költségek között azok üzemanyagköltsége (áram), CASCO-biztosítás díja, karbantartási költsége és a támogatással csökkentett értékcsökkenési leírása, valamint a töltőinfrastruktúra igénybevételéhez kapcsolódó díj. A 11 db új elektromos autóbusz beszerzése miatt a CASCO-biztosítás költsége több, mint tízszeresére emelkedett, a közvetlen karbantartási költség viszont csökkent a leváltott 16-19 éves Mercedes autóbuszoknál megjelenő költségmegtakarítás révén.

Az autóbuszvezetők átlagléttszáma 5 fővel csökkent, ennek ellenére a közvetlen személyi jellegű ráfordítások 7,9%-kal emelkedtek. A Volánbusz Zrt. az okok között a 2023. évi 18,5 %-os bérfeljesztést jelölte meg. Az üzemeltetés közvetlen személyi jellegű költségeken belül a béren kívüli juttatások összege közel 20 %-os emelkedést mutat. A bérfeljesztés költségnövelő hatását ellensúlyozza a központi forrású bérfeljesztési támogatás, melynek 2023. évi összege 316.637 eFt.

A közvetett költségek soron belül a harmadik fél által végzett karbantartás 5 millió Ft-ot meghaladó, mintegy 60%-os emelkedést mutat az előző évhez viszonyítva, melyet a társaság az autóbuszok külső javítási költségeinek emelkedésével, valamint az autóbuszok takarításának kiszervezésével indokolt.

Veszteségfinanszírozás

A szolgáltató az ellentételezési igényéről – a közszolgáltatási szerződés 13.8 pontjának megfelelően – a beszámoló benyújtásával tájékoztatta az önkormányzatot.

A közszolgáltatási szerződés 13.1 pontja szerint – a törvény rendelkezései értelmében – a szolgáltató a közszolgáltatási tevékenységgel összefüggő, bevételekkel nem fedezett, indokolt költségeinek, valamint szokásos mértékű, méltányos nyereség megtérítésére jogosult.

Az ellentételezés mértéke nem haladhatja meg a szolgáltató közszolgáltatási feladatainak teljesítésével együtt járó költségeinek, méltányos nyereségének a szolgáltatót megillető bevételekkel, díjbevételekkel, szociálpolitikai menetdíj támogatással, egyéb kapcsolódó bevételekkel és támogatásokkal nem fedezett összegét.

Az önkormányzati forrású ellentételezési igény évről évre emelkedett, Zalaegerszeg Megyei Jogú Város helyi személyszállítás kapcsán 2020. évben 509.020.568,- Ft, 2021. évben 637.779.298,- Ft, 2022-ben 741.382.135 Ft volt.

Összességében, 2023. évre vonatkozóan – a bevételeket, illetve a különböző jogcímen kapott támogatásokat is figyelembevéve – a szolgáltató meg nem térített ellentételezési igénye 726.339.503 Ft, melyből az Önkormányzat a beszámoló készítéséig 180.000.000 Ft ellentételezést fizetett meg. A megfizetett önkormányzati támogatás nem nyújtott fedezetet a tevékenység végzése során felmerült költségekre, további 546.339.503 Ft fizetési kötelezettsége keletkezett az Önkormányzatnak 2023. évre vonatkozóan.

A szolgáltató ellentételezési igénye tartalmazza az országbérlet és a Zala vármegyebérlet helyi személyszállításban való elfogadása miatt keletkező bevételkiesést is. A megállapodás I.3. pontja alapján az önkormányzatnál az új díjtermékek elfogadásából adódó költségvetési terhekről önálló jogügylet keretében kell megállapodni, azzal, hogy az önkormányzat költségvetési tehervállalása nem haladhatja meg az új díjtermékek helyi személyszállítási közszolgáltatásban történő alkalmazása miatti bevételkiesés 50 %-át.

A Volánbusz Zrt. kimutatása szerint, 2023. július 01. – 2024. április 30. közötti időszakban - a tárgyévet megelőző év azonos hónapjához, valamint a tárgyév tárgyhónapot megelőző hónapjához viszonyítva – 103 434 eFt az értékesítési bevétel és szociálpolitikai menetdíj támogatás kiesés.

Az ÉKM tájékoztatása szerint a Volánbusz Zrt. tudja biztosítani az önkormányzat részére a helyi bevételkiesés 50 %-os mértékű ellentételezését a helyközi többletbevételek terhére a tárgyidőszak lezárultával készülő egyenleg elkészítését követően, mivel a helyközi bérlettermékek helyi járatokon történő elfogadásából eredő helyi bérletbevételek csökkenése és a helyközi bérletbevételek növekedése egyaránt a Volánbusz Zrt.-nél jelentkezik. Ennek megfelelően az ÉKM felkérte a Volánbusz Zrt. vezérigazgatóját az erre vonatkozó megállapodás-tervezet elkészítésére és megküldésére 2024. június 27-i határidővel. Emiatt szükséges a 71/2023. (V.18.) határozat határidejének módosítása 2024. szeptember 30. napjára.

A közszolgáltatási szerződés 13.9. pontja tartalmazza, hogy amennyiben a beszámolóban az év közben megfizetett ellentételezésen túl további fizetendő ellentételezés kerül kimutatásra, akkor azt az ellentételezési összeget megrendelő két részletben fizeti meg a szolgáltatónak oly módon, hogy a veszteségtérítési igény 50 %-át a tárgyévet követő év június 30. napjáig, a

veszteségtérítési igény fennmaradó 50 %-át a tárgyévet követő év szeptember 30. napjáig teljesíti a szolgáltató számlájára.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 2024. évi költségvetése a szolgáltató 2023. évre vonatkozó 546.339.503,- Ft összegű, meg nem térített ellentételezési igényére biztosítja a fedezetet, melyet fent leírtak alapján két részletben kell megfizetni a Volánbusz Zrt. részére.

Javasoljuk, hogy a szolgáltató meg nem fizetett ellentételezési igényét fogadjuk el. Az önkormányzat megfizeti a szolgáltató részére 2023. évre vonatkozóan:

- **2024. június 30. napjáig az első részletet (273.169.751,-Ft),**
- **2024. szeptember 30. napjáig pedig a második részletet kompenzálva a 2023. július 01. – 2024. június 30. közötti időszakban a helyközi bérlettermékek helyi járatokon történő elfogadásából eredő bevételkiesés 50 %-ával.**

A benyújtott beszámoló alapján megállapítható, hogy a menetrend átszervezése meghozta volna költségcsökkentő hatását, amennyiben az elektromos autóbuszok forgalomba állítása, illetve az ország- és Zala vármegyebérlet elfogadása nem okoz olyan többletkiadást, amely miatt tényleges csökkenés nem mutatható ki.

II. Döntés a helyközi ország- és Zala vármegyebérlet helyi közösségi közlekedésben való elfogadásáról

A lakosság körében elterjedt és közkedvelt a helyi személyszállítási közszolgáltatásban az ország- és Zala vármegyebérlet, mivel kedvezőbb konstrukciót jelent a tanulóknak, a helyközi autóbuszokról esetenként átszálló, helyi menetjegyet vásárló utasok egy részének, a helyközi autóbuszokról rendszeresen átszálló, helyi bérletet vásárló utasok egy részének. Önkormányzatunk szándéka a megállapodás időtartamának meghosszabbítása változatlan feltételek mellett, mely ügyben megkerestük az Építési és Közlekedési Minisztériumot. Amennyiben az ÉKM a változatlan feltételeket, azaz az új díjtermékek helyi személyszállítási közszolgáltatásban történő alkalmazása miatti bevételkiesés 50 %-át biztosítani nem tudja, az önkormányzatnak kell viselnie a bevételkiesést.

A teljes árú 30 napos vármegyebérletek 9.450, az országbérletek 18.900 forintba kerülnek. A nappali oktatás munkarendje és esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatásban részt vevő tanuló, hallgató, valamint szakmai oktatásban tanulói- vagy felnőttképzési jogviszonyban álló személy 90 százalékos kedvezménnyel – 945, illetve 1.890 forintért – jutnak hozzá.

A személyszállítási szolgáltatásról szóló 2012. évi XLI. törvény 4. § (4) bekezdésében foglaltak szerint az önkormányzat önként vállalt feladata a helyi személyszállítás megszervezése, díjainak meghatározása.

Javasoljuk a helyi személyszállítási közszolgáltatásban az ország- és Zala vármegyebérlet 2024. december 31. napjáig történő elfogadását, mivel az önkormányzat továbbra is kedvezményes utazási lehetőséget tudna nyújtani, és ezáltal tovább javulhatnak a mobilitási lehetőségek, és még optimálisabb lehet az egyes viszonylatok

kihasználtsága. Az Építési és Közlekedési Minisztériummal tárgyalásokat folytatunk a helyközi díjtermékek elfogadása miatt felmerülő bevételkiesés megtérítésének változatlan feltételekkel történő biztosítása érdekében.

2024. december 31-ig történő döntést indokolja, hogy ezzel a tárgyévhez tudjuk igazítani az elszámolást, így a Volánbusz Zrt. tárgyévi beszámolójával egyidejűleg tudjuk meghatározni az ezen bérletek miatti bevételkiesést.

Műszaki Bizottság 74/2024. (VI.04.) határozata

A bizottság az előterjesztést – egyhangú, 11 igen szavazattal, - támogatta.

Gazdasági Bizottság 81/2024. (VI.05.) határozata

A bizottság az előterjesztést 12 igen, egyhangú szavazattal támogatta.

Pénzügyi Bizottság 40/2024. (VI.06.) határozata

A Pénzügyi Bizottság az előterjesztést 8 igen, egyhangú szavazással közgyűlési tárgyalásra alkalmasnak tartja.

Kérem a tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztésben foglaltakat támogatni szíveskedjék, és a határozati javaslatot fogadja el.

Határozati javaslat:

1. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a ZMJVÖK 71/2023. (V.18.) határozat végrehajtási határidejét 2024. szeptember 30. napjára módosítja.

2. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a VOLÁNBUSZ Zrt-nek a Zalaegerszeg Megyei Jogú Város helyi közforgalmú közlekedési feladatainak ellátásáról szóló 2023. évi beszámolóját az előterjesztés 1. számú mellékletében foglalt tartalommal elfogadja.

A közgyűlés felkéri a polgármestert, hogy a VOLÁNBUSZ Zrt. által kimutatott 546.339.503,- Ft ellentételezési igény megfizetéséről – a hatályos közszolgáltatási szerződésben meghatározottak szerint – gondoskodjon.

Határidő: ellentételezési igény 50 %-ának megfizetésére: 2024. június 30.

ellentételezési igény 50 %-ának megfizetésére: 2024. szeptember 30.

Felelős: Balaicz Zoltán polgármester

3. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése elfogadja a helyi személyszállítási közszolgáltatásban az ország- és Zala vármegyebérletet 2024. július 01. napjától 2024. december 31. napjáig.

A közgyűlés felkéri a polgármestert, hogy kezdeményezzen tárgyalásokat a helyközi díjtermékek elfogadása miatt felmerülő bevételkiesés megtérítésének változatlan feltételekkel történő biztosítása érdekében az Építési és Közlekedési Minisztériummal, és felhatalmazza az esetlegesen szükséges megállapodások aláírására.

Határidő: 2024. szeptember 30.

Felelős: Balaicz Zoltán polgármester

Zalaegerszeg, 2024. június 6.

Balaicz Zoltán
polgármester